Pracovní sešit odpovídá pojetí a cílům RVP ZV

Vzdělávací obor **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**

METODICKÁ POZNÁMKA

Obsah **Pravopisných pětiminutovek 3** odpovídá očekávaným výstupům RVP ZV pro vzdělávací obor Český jazyk a literatura: ... *žák odůvodňuje a píše správně: i–y po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách v různých tvarech vyjmenovaných slov; dě, tě, ně, ú–ů, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev); velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.* V **Pětiminutovkách 3** jsou tyto pravopisné jevy kromě vyjmenovaných slov obsaženy ve cvičeních na str. 1 až 17. Na stranách 18 až 48 se procvičují současně slova vyjmenovaná i slova s nimi příbuzná. Předpokládá se, že žáci budou podle svých potřeb využívat kartičky s vyjmenovanými a příbuznými slovy z kartonové přílohy **Pracovního sešitu k Českému jazyku 3, 1. díl, ALTER**, neboť osvojování pravopisu slov příbuzných není ve 3. ročníku ukončeno a bude pokračovat ve 4. ročníku. Slova příbuzná by tedy ve 3. ročníku neměla být předmětem klasifikace. Aby nácvik pravopisu nebyl jen mechanickým učením, je třeba dbát na to, aby žáci rozuměli významům nacvičovaných slov a slovních spojení. Práce s významy slov by tedy měla vždy předcházet nácviku pravopisu, např. žáci vymýšlejí a obměňují věty nebo slovní spojení, vymýšlejí hádanky, jejichž řešením jsou nacvičovaná slova, mohou hrát nejrůznější hry se slovy (co je a co není pravda).

Pravopisné pětiminutovky slouží především pro **nácvik** pravopisu. Akceptujeme skutečnost, že žáci dělají pravopisné chyby, a učíme je s chybami pracovat tak, aby následnou společnou kontrolou s jednoduchým a rychlým odůvodněním pravopisu získávali ze svých chyb poučení a vstřebávali náležitá řešení. Chyby ve své práci si může při společné kontrole opravovat každý sám a to, co nestihl při samostatné práci, při této kontrole doplňuje. Hodnocení práce by nemělo vyplývat z počtu chyb, ale z počtu správných řešení. Lze stanovit počty bodů (za určité období či téma), při jejichž dosažení může žák své výsledky považovat za výborné, dobré či dostačující. Zavedený bodovací systém umožňuje, aby si žáci sami stanovili cíl, kterého chtějí dosáhnout, a následně evidovali počty dosažených bodů. Na psaní pětiminutovek je možné se připravit přečtením klíče.

- Pro dobrou orientaci v systému českého jazyka doporučujeme **Přehledy českého jazyka pro 3.–5. ročník ZŠ a úvod do 6. ročníku**. Příručka shrnuje jazykové učivo v podobě přehledů, paradigmat, schémat a myšlenkových map. Text je jasný, srozumitelný, přehledný, doplněný mnoha příklady. *Kód 092786*
- Praktickou jazykovou příručkou je **Pravopisný slovníček pro 1. stupeň ZŠ**. Publikace obsahuje slova a jevy, které jsou pro žáky 1. stupně nejčastějším gramatickým úskalím. Jednotlivá hesla jsou opatřena stručnými vysvětlivkami, pomocí nichž si žáci doplňují a upevňují jazykové znalosti. *Kód 092817*
- Pro individuální práci i pro využití na interaktivní tabuli či v počítačových učebnách (na síti) lze zakoupit **CD-ROM Pravopisné pětiminutovky 3**. Výukový program je řešením pro žáky, kteří k nácviku pravopisu potřebují i současné odůvodňování doplňovaných pravopisných jevů. Žáci aktivně doplňují vynechávky, program jejich práci vyhodnotí a chybné kroky umožní opravit. (více viz **www.alter.cz**)

Tento pracovní sešit je k zakoupení také v **elektronické podobě**:

e **pro PC** – pro školy (multilicence pro práci na interaktivní tabuli), kód 171112;
– pro žáky (jednouživatelská licence pro domácí PC), kód 081112;

app **pro tablety** – jednouživatelská licence pro školní i žákovské tablety; obsahuje vynechávky pravopisných jevů, umožňuje vyhodnocení i opravu chyb; kód 151112.

Jednouživatelská licence elektronických učebnic ALTER může v případě individuální potřeby žáka plnohodnotně nahradit tištěný titul.

Zhotovování přímých nebo nepřímých rozmnoženin tohoto díla či jeho částí je v rozporu s autorským zákonem.

© ALTER

ISBN 978-80-7245-272-9

Doplň **bě, pě, vě, mě.**

_____šina v lese
tátovi a má_____
vonící k_____tina
o_____radlo židle
malá Alž_____ta
ukliď si _____ci
velká z_____na
motýl _____lásek
tma_____ modrá
_____tikoruna
neu_____l bruslit
po dlouhé do_____
plete _____neček
v našem skle_____
s_____tlé vlasy
vy_____hl ven
s_____tový jazyk
_____stuje ovoce

18

s_____chá domů
o hezké hud_____
_____šák na šaty
_____ří si teplotu
v létě i v zi_____
malé holou_____
lustr na stro_____
_____síc na nebi
zá_____s na okně
_____žecká trať
u_____dom si to
o_____ma rukama
rád se s_____je
kro_____ toho
rýč a hrá_____
lehký _____třík
u_____t vařit
_____kná báseň

18

Doplň **dě, tě, ně.**

ryba ve vo_____
ptáci le_____li
_____co slyším
nic ne_____lá
dí_____ spalo
hravé ště_____
_____kdo přišel
_____žký úkol
vousy na bra_____
modrá suk_____
_____ti si hrají
sladké _____sto
lyže a sá_____

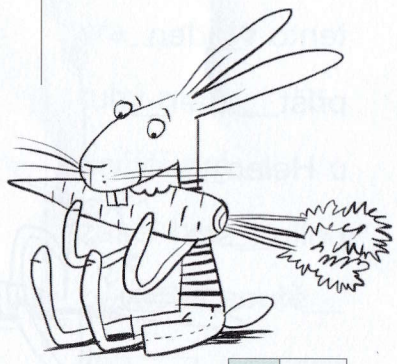

13